

VOKSNES ANSVAR FOR TRYGT OG GODT MILJØ

Kjerstin Owren,
Mobbeombudet i Oslo

Bjørnsletta skole
20.09.2018

Hvem er mobbeombudet?

- **KJERSTIN OWREN**, ansatt i 6 år fra 1. juni 2017
- **BAKGRUNN** som lærer, spesialpedagog, rådgiver og skoleleder
- **LAVTERSKELTILBUD** for barn og unge i Oslo som kan hjelpe til i vanskelige saker
- **INFORMASJONSRESSURS** for alle som jobber i barnehager og skoler i Oslo
- **KOORDINERENDE** rolle i mobbeforebyggende arbeid

Fra besøk på Vestli skole

Hva er det aller beste med å gå på skolen?

Å ha noen å være sammen med

Holdninger til mobbing

Lund, 2015

Barna som blir mobbet kan
unngå mobbing med litt
innsats

- **Ansatte 8,9%**
- **Foresatte 17%**

Det er ikke rart at noen
barn blir mobbet

- **Ansatte 7,5%**
- **Foresatte 17%**

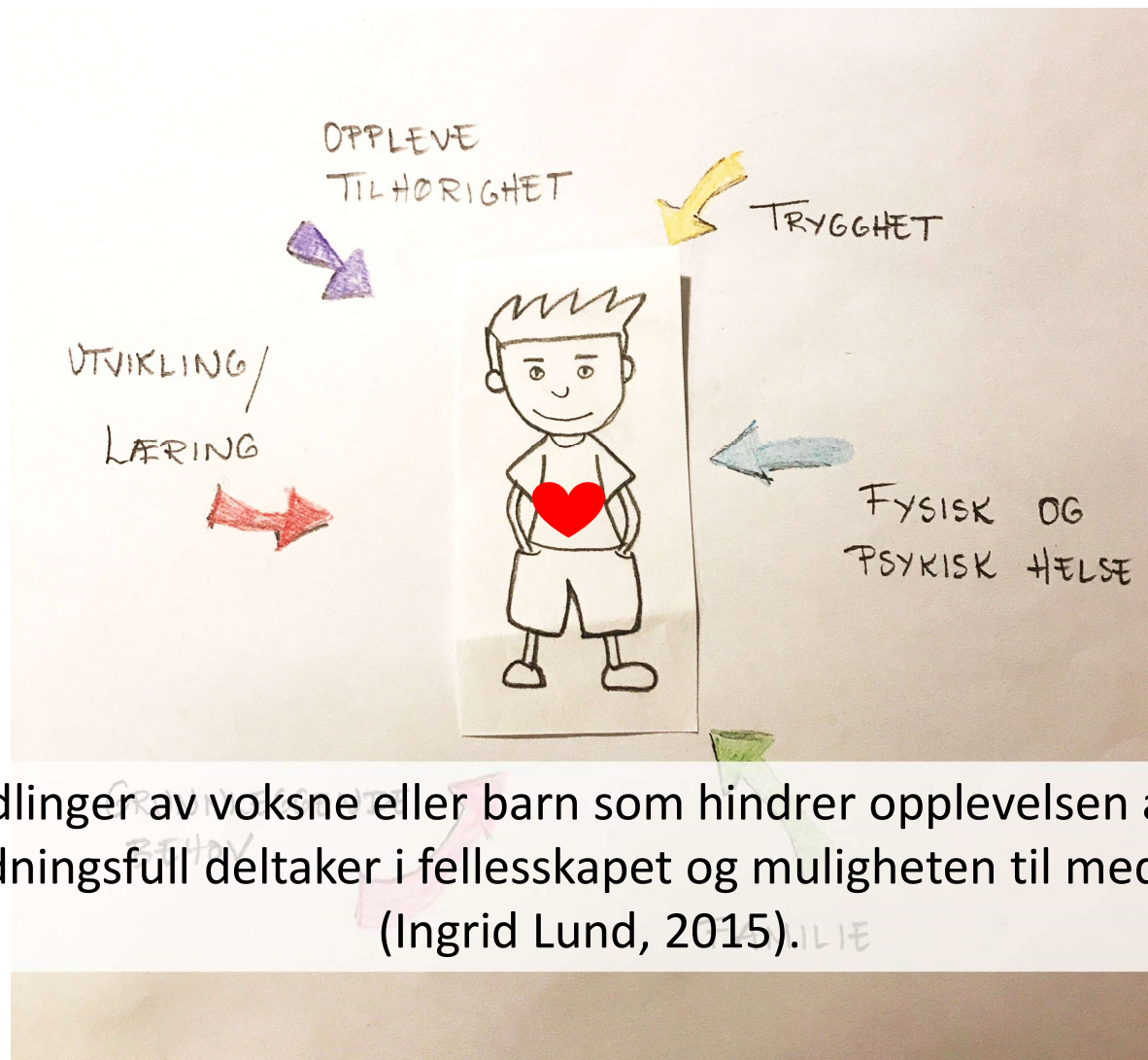
Jeg synes at barna som blir
mobbet har litt skyld selv

- **Ansatte: 7,5%**
- **Foresatte 4,9%**

Hvilke tall overrasker deg mest?
Hvorfor tror du det er sånn?

”Psykososialt miljø”

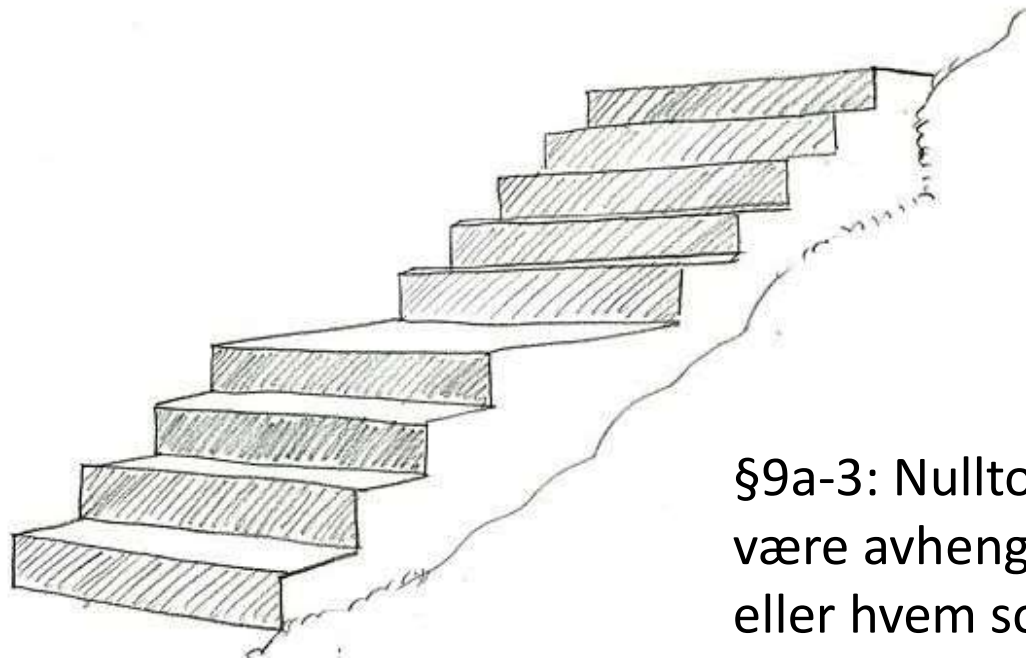

«Mobbing er handlinger av voksne eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning»
(Ingrid Lund, 2015).

Lengselen
etter å
høre til

Frykten
for å stå
utenfor

§9a-2: Trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring

§9a-3: Nulltoleranse mot krenkelser. Det skal ikke være avhengig av hvem eleven er, hvor eleven bor, eller hvem som jobber på skolen: ingen elever skal møte voksne som bagatelliserer en vond opplevelse

§9a-4: For å lykkes med dette, må hele miljøet være enig om hvordan man jobber kontinuerlig med å forebygge krenkelser både gjennom

- Felles rutiner og den tydelige voksenrollen (aktivitetspliktene)
- En skoleledelse som tar ansvar (skriftlig aktivitetsplan)
- Bruk av Barnekonvensjonen (elevene skal bli hørt)

Hva vet vi om godt skolemiljø?

Holdninger som ikke hjelper

«Vi venter og ser»	→	Passivitet
«Dette må dere bare finne ut av»	→	Ansvarsfraskrivelse
«Denne klassen er umulig»	→	Skyldplassering
«Hadde det ikke vært for HAM, så hadde det ikke vært noe problem»	→	Individfokus

Hva vet vi om godt skolemiljø?

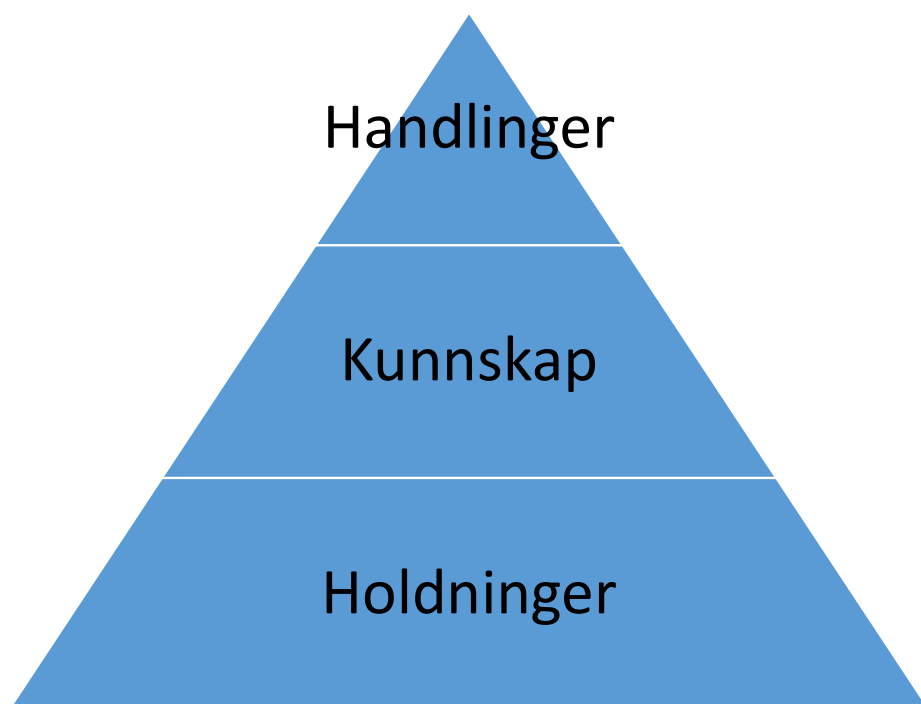
HOLDNINGER

Det som fungerer

- En skolekultur som dyrker mangfold
- En skoleledelse som tar ansvar
- Relasjonsbasert klasseledelse
- Positive elev-elev-relasjoner
- Et tillitsfullt skole-hjem-samarbeid

Djupedalsutvalget/Utdanningsdirektoratet

Hva vet vi om godt skolemiljø?

Det som fungerer

- En skolekultur som dyrker mangfold
- En skoleledelse som tar ansvar
- Relasjonsbasert klasseledelse
- Positive elev-elev-relasjoner
- Et tillitsfullt skole-hjem-samarbeid

HOLDNINGER

Djupedalsutvalget/Utdanningsdirektoratet

Hvordan er klassemiljøet til ditt barn?

- ✓ Kan alle sitte med alle?
- ✓ Tør alle rekke opp hånda i timene?
- ✓ Er det lov å si dumme ting eller dumme seg ut?
- ✓ Snakker lærerne til elevene på en fin måte?
- ✓ Er det greit å være seg selv, akkurat som man er?
- ✓ Er det de voksne som har makta?
- ✓ Har elevene felles humor, eller ler de på bekostning av andre?
- ✓ Er det trygt å snakke om det som er vanskelig?

Hvordan kan du vite?

Hva gjør du om du har «nei» på noen av spørsmålene?

Empati og sosiale ferdigheter

LEK og **SAMSPILL** er den viktigste læringsarenaen for barn og er spesielt viktig for forebygging av mobbeatferd.

Forebygging av mobbing må betraktes som en naturlig del av den daglige pedagogikken heller som et eget program. Et tiltaksprogram basert på atferdslæring klarer aldri å erstatte eller favne alle de nyansene av den sosiale virkeligheten.

- ❖ Dele
- ❖ Vise empati og forståelse for andre barn
- ❖ hjelpe andre
- ❖ Løse konflikter
- ❖ Inkludere andre
- ❖ Sette navn på følelser
- ❖ Verdsette forskjeller
- ❖ Måter å respondere på

DETTE STARTER MED OSS VOKSNE.

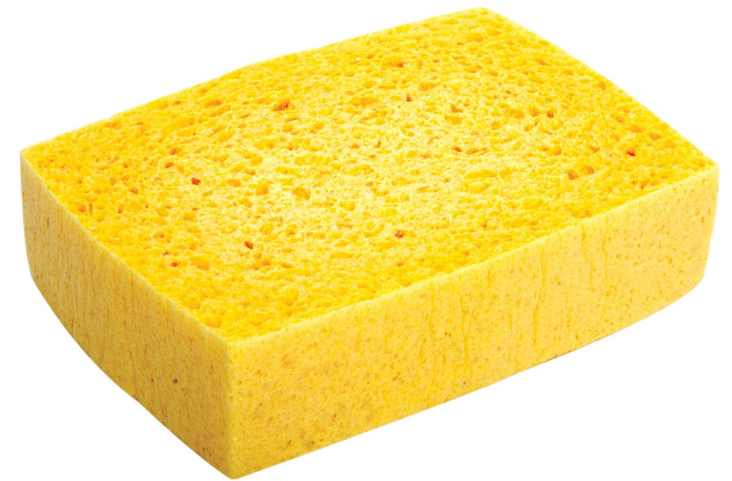
Empati

Hvordan vise empati?	Hvordan viser man ikke empati?
Vise at man lytter, lese kroppsspråk	Late som man lytter
Lar den andre snakke	Kapre samtalen med egne opplevelser/meninger
Øyekontakt/kroppskontakt	Unngå øyekontakt, uinteressert kroppsspråk
Relatere, åpne spørsmål	Tolke, plassere skyld, presentere en ferdig løsning
Anerkjenne	Devaluere/ser ikke den andres perspektiv

Glem ikke: Voksne er rollemodeller

- ❖ Måten vi omtaler andre barn på, eller oppfører oss annerledes overfor
- ❖ Måten vi snakker til og om andre voksne på
- ❖ Måten vi håndterer konflikter og uenigheter på
- ❖ Måten vi samarbeider med andre

«Hvis vi ikke er en del av løsningen, så er vi en del av problemet»

(Watzlawick m.fl., 1980)

